

Naložba v vašo prihodnost
Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

OBČINA GORNJA RADGONA

Ureditev mestnega parka Gornja Radgona in sanacija gramozne jame v gozdnem parku Lisjakova struga

Analiza stanja

1. Opredelitev ciljev investicije

1.1. Namen projekta investicije

Občina Gornja Radgona bo investirala v ureditev mestnega parka, ki bo povezan z gozdnim parkom in ki bo na površini približno 3 hektarjev prebivalcem ponujal možnosti druženja, rekreacije, oddiha ter služil kot učni poligon. Sanacija gramozne jame oziroma depresije, ki leži v središču gozdnega parka, bo vplivala na celotno območje Lisjakove struge.

Oba parka, mestni in gozdni, bosta povezana z učno potjo, tako da bosta tvorila dejansko enovito (celovito) vsebinsko parkovno območje kot dodana vrednost k že obstoječi prostorski navezavi. Lahko govorimo o sožitju dveh krajinskih elementov: voda (reka Mura, vodne depresije, vodomet) ter gozd (naravni, parkovni). Označena učna pot bo vodila ob reki Muri iz mestnega do gozdnega parka v Lisjakovi strugi. Na tak način želimo pokazati in prikazati razliko med urejenim mestnim parkom s pripadajočimi parkovnimi elementi in infrastrukturo, ki jih mestni parki ponavadi vsebujejo ter naravnim, divjim gozdnim parkom.

1.2. Cilji projekta

Splošni cilji investicije so:

- trajnostni razvoj območja in s tem
- višjo kvaliteto življenja na tem območju ter
- zmanjšanje depopulacije območja.

Poleg zgoraj navedenih ciljev je s tem projektom vzpostavljena temeljna infrastruktura za nadaljnje možnosti trajnostnega razvoja območja ter ohranitev naravnih habitatov na območju občine.

2. Predhodna in spremljajoča tehnična dokumentacija

1.) UREDITEV MESTNEGA PARKA GORNJA RADGONA bo izvedena v skladu z naslednjimi zakoni in drugimi akti:

- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 41/04, 20/06, 39/06), ki v svojem 40. členu določa, da je treba v skladu z načeli trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive v postopku priprave načrta, programa, prostorskega ali drugega akta, katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje,
- Zakon o graditvi objektov (Ur. list RS, št. 110/2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1B) (Ur. list RS, št. 126/2007),
- Uredba o vrstah objektov glede na zahtevnost (Ur. list RS, št. 37/2008).

2.) SANACIJA GRAMOZNE JAME V GOZDNEM PARKU LISJAKOVA STRUGA bo izvedena v skladu z naslednjimi zakoni in drugimi akti:

- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 41/04, 20/06, 39/06), ki v svojem 40. členu določa, da je treba v skladu z načeli trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive v postopku priprave načrta, programa, prostorskega ali drugega akta, katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje,
- Zakon o graditvi objektov (Ur. list RS, št. 110/2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1B) (Ur. list RS, št. 126/2007).

Pri pripravi okoljskega poročila za strateško presojo vplivov na okolje *Operativnega programa Slovenija-Madžarska 2007–2013 v okviru Evropskega ozemeljskega sodelovanja* so bili upoštevani naslednji zakonski akti:

za ozemlje Slovenije:

- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 41/04, 20/06, 39/06),
- Zakon o varstvu narave (Ur. list RS št. 96/04),
- Zakon o urejanju prostora (Ur. list RS št. 110/02, 8/03, 58/03),
- Zakon o vodah (Ur. list RS, št. 67/02, 2/04),
- Zakon o gozdovih (Ur. list RS, št. 30/93, 13/98, 24/99, 56/99, 67/02, 110/02),
- Konvencija ZN o biološki raznovrstnosti (BGBl. Nr. 213/1995; Ur.l. RS, št. 30/95);
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Ur.l. RS, št. 55/99)
- Konvencija o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah ("Aarhuška konvencija") (1998);
- Evropska konvencija o krajini, v Sloveniji uzakonjena z Zakonom o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK), Ur.l. RS, št. 74/2003
- Državni razvojni program,
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja (NPVO) (Ur. list RS, št. 2/06),
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. list RS št. 76/04),
- Nacionalni program upravljanja z vodami,
- Strategija trajnostnega razvoja EU (COM(2005) 658 konč.);
- Tematska strategija za urbano okolje (COM(2005) 718 konč.);

3.) Za izdelavo investicijskega dokumenta je bila na razpolago idejni projekt in DIIP.

4.) Za pripravo INVESTICIJSKEGA NAČRTA PROJEKTA za projekt »Ureditev mestnega parka Gornja Radgona ter sanacija gramozne jame v mestnem gozdu Lisjakova struga je bila upoštevana Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ, URL RS, 60/06.

5.) Skladno z 50. členom ZGO-1 (pridobivanje projektnih pogojev in soglasij) so bili pridobljeni projektni pogoji od potrebnih upravljavcev za posamezne odseke:

Načrtovana operacija je v skladu s:

- Zakonom o graditvi objektov/ ZGO -1- UPB1 (Ur.l. RS 102/05, 14/05 – popr.),
  - Zakonom o graditvi objektov/ ZGO -2, Ur.l. RS 126/07
  - Zakonom o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, 33/07)
  - Zakonom o varstvu okolja/ ZVO-1-UPB (Ur.l. RS št. 41/04, 20/06, 39/06, 33/07) in njegovi podzakonski akti
  - Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l.RS, št. 78/06 (72/07-popr.)).
- Pravilnik o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so povezana z objekti in pripadajočimi zemljišči (Ur.l. RS, št. 114/03).

Predmetna operacija se izvaja na podlagi dokumentov in predpisov Občine Gornja Radgona

- Odlok o občinskih cestah (Uradne objave občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 21/99, Ur.l. RS, št. 104/00, 34/02),
- Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda (Ul. RS 4/00),
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Gornja Radgona (Uradne objave, št. 2/91 in Ul. RS, št 32/95, 58/95, 67/01) - ni zavarovano območje,
- Odlok o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v Občini Gornja Radgona (Uradne objave št. 27/84, Ul. RS, št. 76/00),
- Odlok o proračunu Občine Gornja Radgona za leto 2009 (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 48 z dne 31.12.2008)

3. Dosedanji razvoj projekta

Gornja Radgona, Murska Sobota in Körmend so tri mesta v čezmejni regiji, ki sodelujejo v čezmejnem projektu *Razvoj, ohranitev, prenova, širitev in upravljanje z zelenimi površinami v urbanih naseljih – optimalno okusiti življenje ljudi ter parkov z izvajanjem skupnih programov, s akronimom 3PARKI* in ki so prepričana, da se bodo povezana lažje promovirala v regiji in Evropi kot male, a napredne in v prihodnost usmerjene skupnosti, ki želijo ohraniti kulturno in naravno dediščino ter identiteto za prihodnost ter zagotoviti ob nujenju visokega standarda kakovosti življenja in bivanja svojim prebivalcem trajnostno rast in razvoj. Prebivalci, mladi, ki se v vračajo ali želijo preselijo v 3 mesta, želijo prostor za aktivno preživljanje prostega časa na prostem, parke za počitek in programe, ki bodo pospešili rast in razvoj mest in celovitega človekovega bivanja s pospeševanjem individualnega razvoja, pozitivnih odnosov, sodelovanje v skupnosti ter fizično in psihično varnost. Dediščina teh mest je bogata in raznolika ter vključuje strokovnjake, ki živijo, delajo in povezano sodelujejo že več let v vseh teh treh povezanih mestih. Težave mest so povezane z vedno večjo onesnaženostjo in presekanostjo podtalnih vodnih tokov, ki jih je prinesla rast mest ter nekontrolirana gradnja. Vedno

večja sušna obdobja povzročajo umiranje stoletnih dreves in jih že tako izčrpana dodatno uničujejo še močna poletna neurja, ki jih ta regija še pred desetletjem ni poznala. S tem izginjajo pljuča mest, ki jih prebivalci, vedno bolj predani zdravemu načinu življenja in gibanja ter vedno bolj okoljsko osveščeni, zahtevajo. Revitalizacija parkov, obnovitev le-teh in glede na širjenje mest, zasaditev novih zelenih površin, pa zahteva nova znanja in spoznanja o primernosti optimalne zasaditve glede na nova izzive, ki nam jih prinašajo klimatske spremembe. Mesta se morajo spopasti z ohranitvijo biotopov v starih parkih in mestnih gozdovih ter očiščenjem in revitaliziranjem površinskih vodnih tokov ter sprejeti ukrepe za zaščito le-teh, sočasno glede na klimatske spremembe in način življenja načrtovati nove, sodobne parkovne ureditve.

3.1. Analiza potreb za izvedbo investicije

Projekt prinaša mestom pomembne osebne, družbene, okoljske in ekonomske priložnosti in koristi. Investicije in programi v parkih in rekreacijskih sistemih oblikujejo spodbudno in pozitivno zeleno in družbeno infrastrukturo kakovostnega življenja in bivanja v mestih. Naše revitalizirane in ohranjene reke in potoki, ribniki, mestni gozdovi in parki, poti omogočajo rekreacijske športe, družabne dogodke, druženje prebivalcev, praznovanja, učenje v naravi in miru, nove stike, osebno rast, sprostitev, obnovo, igro in fizično ter duševno kondicijo. Kulturna dediščina (mestni gradovi in kulturni spomeniki v mestnih parkih), habitati in zgodovina v parke vraščajočih se mestnih centrov pa učenje, spoznavanje, identiteto, turistični razvoj. Mesta bodo s tem projektom lahko ohranila, izboljšala in omogočila prebivalcem dostop do naravnega sveta v bližini njihovih domov, služb in šol ter sočasno ohranila naravni ekosistem. Naraščajoče se zavedanje glede pomembnosti urbanih zelenih in vodnih površin kot vrednote poziva tudi k nekaterim okoljskim standardom ter botanični pregled in raziskave na tem področju, kjer so povezana znanja in izkušnje strokovnjakov 3 mest ključna. Projekt prinaša veliko priložnosti in postavlja nove izzive, s katerimi se soočajo mesta. V tem projektu se bodo vsa tri mesta poleg investicij skupaj ukvarjala še:

- s predstavitvijo in promocijo ter osveščanjem prebivalstva o mnogih bistvenih individualnih, družbenih, okoljskih in ekonomskih koristi zelenih površin v mestih;
- z vzpostavitvijo pripomočka za razvoj in vzdrževanje parkov za mestne uprave in upravljavce parkov;
- s pripravo preglednice predloga razvojne usmeritve, prioritete in program dela za posamezno lokalno skupnost za obdobje po projektu ter s pregledom narejenega v obdobju projekta (2009-2012) s spoznanji in rezultati ekspertne skupine.

Občina Gornja Radgona ima zelo dobre pogoje za razvoj sonaravnega turizma, kar izhaja iz osnovnih naravnih in ustvarjalnih danosti. Možnosti razvoja turizma še ne pomenijo veliko, če jih ne oblikujemo, usklajujemo, promoviramo in predvsem učinkovito prodamo kot originalni turistični produkt.

Naravne danosti v Gornji Radgoni ponujajo aktivne počitniške programe in športna doživetja v vseh letnih časih, npr. reka Mura – raftanje, splavarjenje; jezera – plavanje, čolnarjenje, ribištvo...; zelene površine – kolesarjenje, tenis, pohodništvo. Posebna so doživetja v številnih vinskih kletih in vožnja s turističnim vlakom med vinogradi Radgonsko-Kapelskega vinorodnega okoliša.

3.2. Opredelitev razvojnih možnosti in ciljev investicije ter preveritev usklajenosti z razvojnimi strategijami in politikami

Projekt je skladen s **Strategijo prostorskega razvoja Slovenije**, ki izhaja iz upoštevanja družbenih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov prostorskega razvoja. Projekt je skladen s 4. ciljem *Kvaliteten razvoj in privlačnost mest ter drugih naselij* ter 4.3. *Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z ustrežno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo, z razvito mrežo gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter dostopnostjo do družbene javne infrastrukture.*

Bodoči prostorski razvoj bo omogočil konkurenčni razvoj obravnavanega predela, kar bo povečalo privlačnost prostora tako za turiste kot za prebivalce.

Obravnavana investicija je predvidena v naslednjih programih dokumentih in načrtih:

- **Načrt razvojnih programov občine Gornja Radgona 2007 – 2013:** Program 16, *Prostorsko planiranje in postavka 160393 3 PARKI*
- **Območni razvojni program Prlekije 2007 -2013:** 1 prioriteta *Infrastruktura in prostor*, 1. program *Prometna in informacijska infrastruktura*, ukrep 1 *Izboljšanje prometne in informacijske infrastrukture*
- **Regionalni razvojni program Pomurske regije 2007 – 2013:** 5. prioriteta, *Kmetijstvo in razvoj podeželja 5.3. Razvoj podeželja*, ukrep 5.3.2. *Obnova in razvoj vasi ter ruralne infrastrukture (nove investicije v ohranjanje/ obnovo obstoječe ter izgradnjo nove infrastrukture na podeželju*

3.3. Analiza tržnih možnosti

Občinski svet Občine Gornja Radgona je na 18. redni seji, dne 24.02.2005 sprejel ODLOK O USTANOVITVI JAVNEGA PODJETJA KOMUNALA RADGONA d.o.o. (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Preprih št. 10 z dne 01.03.2005 in št. 12 z dne 01.07.2005). Edini ustanovitelj in lastnik podjetja je Občina Gornja Radgona. Ustanoviteljske pravice izvršuje Občinski svet občine Gornja Radgona. Upravljanje s parkom bo prevzelo navedeno podjetje.

A) Obvezne gospodarske javne službe:

1. oskrba s pitno vodo,
2. odvajanje in čiščenje komunalne in odpadne padavinske vode,
3. zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov,
4. odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov,
5. **urejanje in čiščenje javnih površin,**
6. redno vzdrževanje javnih cest,
7. druge občinske gospodarske javne službe, ki ji določa zakon ali odlok ustanovitelja.

B) Druge dejavnosti:

1. urejanje ter vzdrževanje pokopališč,
2. **vzdrževanje in upravljanje infrastrukturnih in drugih javnih objektov-tržnic, igrišč, parkirišč, postajališč, sanitarij, kolesarnic ipd.,**
3. oskrba industrijskih porabnikov z vodo in oskrba naselij s požarno vodo v javni rabi,
4. plakatanje, obešanje transparentov in zastav,
5. **upravljanje gramoznic in črpanje gramoza, peska ter priprava drugih frakcij za prodajo,**
6. upravljanje in vzdrževanje občinskih in ostalih stanovanj ter poslovnih prostorov,
7. izdelava kompletne tehnične in tehnološke dokumentacije za vse vrste visokih in nizkih

gradenj

8. vzdrževanje športno rekreacijskih objektov
9. prevoz blaga v cestnem prometu,
10. gradnja hidrogradbenih objektov (cevovodov, vodovodov, kanalizacij),
11. gradnja drugih objektov – nizkogradnje - rekonstrukcije in popravila,
12. zaključna in obrtna dela v gradbeništvu,
13. vzdrževanje in gradnja prometnih objektov,
14. krasitev naselij,
15. gradnja objektov nizkih gradenj ter rušenje objektov, zemeljska dela ter druga gradbena dela
16. postavljanje reklamnih objektov,
17. opravljanje javnega potniškega prometa.
18. dajanje soglasij oziroma dovoljenj za priključitev na javni vodovod,

4. Obstoječe stanje

Park, ki ga želi občina Gornja Radgona na novo postaviti je **Mestni park Gornja Radgona** in se nahaja v idiličnem okolju ob reki Muri. Na vzhodni strani meji na turistično športno - rekreacijski center TŠC Trate, ki se nadaljuje v območje gozdnega parka Lisjakove struge, na zahodni strani na Vrtec Manka Golarja ter se neposredno dotika Doma starejših občanov. Glavni vhod v novi park je z južne strani in se povezuje z mestom.

Prostor je glede na pokrovnost tal (CLC 2006) umetna površina (1. nivo), umetno ozelenjena nekmetijska površina (2. nivo) in namenjena športnim in pristočnim dejavnostim (3. nivo).

Do sedaj je bila realizirana 1. faza, kjer se je izvedlo planiranje površine ter poteg glavnih asfaltnih poti ter zasaditev manjših dreves do višine 1,5 m.

Investicija se bo izvajala na sledečih parcelnih številkah (po katastrskih podatkih):

Katastrska občina: 184 - Gornja Radgona

Parc.št.:

172/2 - vrsta rabe: njiva; velikost: 298 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

173/2 - vrsta rabe: pašnik; velikost: 2.244 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

173/7 - vrsta rabe: njiva; velikost: 11.805 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

193/8 - vrsta rabe: pot (224 m²), pašnik (3167); velikost skupaj: 3.391 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

194 - vrsta rabe: travnik; velikost: 649 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

195 - vrsta rabe: njiva; velikost: 1.838 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

197 - vrsta rabe: travnik; velikost: 463 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

198 - vrsta rabe: njiva; velikost: 3.477 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

199 - vrsta rabe: travnik; velikost: 297 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

202 - vrsta rabe: njiva; velikost: 1.803 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

203 - vrsta rabe: travnik; velikost: 228 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

204 - vrsta rabe: njiva; velikost: 5.167 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

205 - vrsta rabe: travnik; velikost: 391 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

206 - vrsta rabe: pot; velikost: 462 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

207 - vrsta rabe: travnik; velikost: 3.898 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

208 - vrsta rabe: njiva; velikost: 6.015 m²; lastnik Občina Gornja Radgona

Vodna depresija v mestnem gozdu Lisjakova struga je stihijsko nastala depresija, ki so jo v preteklosti močno degradirali z nezakonitim črpanjem gramoza ter onesnažili z nenevarnimi odpadki (les, opeka, zemlja). Sanacija gramozne jame oziroma depresije, ki leži v središču gozdnega parka, bo vplivala na celotno območje Lisjakove struge.

Katastrska občina: 186 - Mele

parc.št. 946 – vrsta rabe: gozd; velikost: 124.735 m²; lastnik Občina Gornja Radgona.

5. Predlog rešitve

Kot osnova pri projektiranju ureditve mestnega parka in sanacija vodne depresije v gozdnega parku je služila že navedena dokumentacija.

Pred začetkom gradnje

Pred in pri izvedbi gradbenih del se mora investitor ravnati po Pravilniku o varstvu pri gradbenem delu. Poleg navedenega mora izvajalec upoštevati vse predpise in zakone o gradnji, predvsem Zakon o graditvi objektov in Pravilnik o varnem vzdrževanju in uporabi.

Pred pričetkom gradnje je potrebno gradbišče zavarovati z ustreznimi zaščitnimi ograjami, signalizacijo in ostalim, kot je navedeno v predpisih o varstvu pri gradbenem delu. Zavarovanje gradbišča je potrebno postaviti na mestih, kjer pričakujemo promet pešcev, kolesarjev in motornih vozil.

Vsi podzemni vodi (vodovod, telefon, elektrika, plin in drugo) morajo biti predhodno zakoličeni, tako situativno kot višinsko.

Načrtovane rešitve za mestni park:

- Zasaditev višjih drewnin (okrog 5 metrov) ter različnega grmičevja,
- Izbor parkovnega rastlinja in umestitev le teh, označbe posameznih rastlin,
- infrastrukturna oprema:
  - pohodne poti,
  - tlakovani plato (za druženje in prireditve),
  - vodomet (kot simbol vode priča o življenjskem in zgodovinskem pomenu reke Mure za krajino in ljudi).
  - klopi,
  - koši,
  - konfini,
  - podstavek za skulpturo,

Rešitve za sanacijo vodne depresije

- čiščenje ter ureditev brežin stihijsko nastale depresije,
- odvoz odpadkov na odlagališče odpadkov in
- izgradnja lesenega mostička preko depresije
- namestitev počivališč - klopi.

Postavitev učne poti

Učna pot bo tekla od mestnega parka mimo športnega centra ob reki Muri do konca Lisjakove struge. Pot se bo nadaljevala skozi Lisjakovo strugo, kjer so postavljene učne table, ki učijo o flori in favni na tem območju. Mimo sanirane vodne depresije z novim mostičkom se bo pot usmerila ob nasipu nazaj na izhodiščno točko, kjer si lahko s pomočjo vodiča ogledamo novi park z na novo nasajenimi rastlinami.

Promocija projekta:

- vodič po obeh parkih
- skupna brošura v različnih jezikih, skupaj s partnerji.

Delavnice:

- Izvedba 4 delavnic na temo

- vandalizem v parkih za strokovne delavce (občina, komunala)
- vandalizem med mladimi (mladina)
- vzdrževanju parkovnih površin (strokovni delavci)
- park in mesto.

